ԵՐՐՈՐԴ ՏԱՐԻ
№ 24 (44)
ՏԱՐԵԿԱՆ ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳԻՆՆ Է
Թաւրիզում . . . . . . 20 ղրան
Գաւառներում . . . . . 25 ղրան
ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ
Ռուսաստան . . . . . . 5 րբ.
Թուրքիա . . . . . . 50 ղրուշ
Եւրոպա . . . . . . 14 Ֆրանկ
Ամերիկա . . . . . . 2,50 դոլ.
Յայտարարութիւնների վճարը
Առաջին երեսում տողատեղը 20 շահի
Չորրորդ „ „ 10 „
ԱՌԱՆՁԻՆ ՀԱՄԱՐԸ 6 ՇԱՀԻ
Խմբագրութեան հասցէն՝ Թաւրիզ
ՄԻՏՔ-ի խմբագրութիւն կամ Tauris Perse
Rédaction du journal arménien „MITK"
Adresse télégrafique-Tauris „MITK"

ՄԻՏՔ

ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ-ԳՐԱԿԱՆ-ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ
اداره روزنامهٔ میطق

MITK
Propriétaire & Editeur en chef
Al. Der-Vartanian
TERMS OF SUBSCRIPTION
for a year payable in advance 20 krans.
Foreign Dollars 2. 50
RATES OF ADVERTISEMENTS:
one printing line on the 1-st page 10 cen
„ „ „ „ 4-th „ 5 „
15% discount for annual subscription paid in advance. Address
Rédaction „MITK"
Tabriz, Persia

Գ. ՏԱՐԻ № 24 (44) ԹԱՒՐԻԶ, ՇԱԲԱԹ 26 ՅՈՒԼԻՍ 1914 Թ. Tauris, Samedi le 8 Août 1914 № 24 (44) Vol. III

ԲԱՐՁՐԱԳՈՅՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

Պաշտօնեայք Հոգաբարձութիւն Արամեան դպրոցի. Ձեր շնորհաւորական հեռագիրը Նորին Կայսերական Շահն-շահի բարձր ուշադրութեան արժանացաւ. Շնորհաւորութիւնները և Բարեմաղթութիւնները, որ թագադրութեան օրուայ առթիւ արել էք, Նորին Կայսրն թեան ուրախութիւն պատճառեց: Յայտնում եմ Ձեզ Կայսերական շնորհները:

Վազիր-Դարբար-Ազամ

Պարոն Ալէքսանդր Տէր Վարդանեան, խմբագիր „Միտք" թերթի.

Ձեր շնորհաւորական հեռագիրը, որ արուած էր Նորին Կայսերական Շահն-շահի թագադրութեան առթիւ, ստացուեց և ներկայացուեց Նորին Կայսրութեան, որին և ուրախութիւն պատճառեց: Դա ապացոյց էր Ձեր յարգելի խմբագրի կառավարասիրութեան: Կայսերական շնորհները Ձեզ հաղորդելով Ձեր առողջութիւնն եմ հարցնում:

Վազիր-Դարբար-Ազամ.

Նման հեռագիր ստացել է նաև Հայոց Առաջնորդարանը, որի մէջ ի միջի այլոց յիշուած է, որ Նորին Կայսերական Մեծութեան Սուլթան Ահմադ Շահի թագաւորութեան օրերում Ատրպատականի հայութիւնը կվայելի երջանիկ և ուրախ օրեր:

ՀԱՄԱԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀԸ

Երեսուն տարիներից ի վեր Եւրոպայի թէ արեւելքում և թէ արեւմուտքում կուտակւում էին փոթորածներ, մռայլ սև ամպեր, որոնք չնայած շատ հեռու, բայց այնուամենայնիւ սպառնալից փոթորկի նշաններն էին, որ ուշ թէ շուտ պիտի անցնէր ամբողջ Եւրոպայի վրայով, վերջ դնելով ընդ միշտ, հեղեղելով, ոչնչացնելու և յաւիտենականութեան անդունդը գլորելու այն ամենը, ինչ որ էվոլիւցիայի օրէնքով պատմութեան գիրկը պիտի նետուէր, վճռելու բոլոր այն յարուցնելով խառնորդած հարցերը, որոնք օր օրի վրայ բարդանում և մի կարգ աշխարհակալների մտադրութիւն էին պատճառում. և վերջապէս փոխելու այն աշխարհագրական քարտէզը, որ ըստ որոշ պայմանների հազիւ երեսուն տարուայ կեանք կարող էր ունենալ:

Քաղաքակիրթ աշխարհը, որ մի կողմից պարծենում էր ու դատապարտում անցեալի պատերազմներն ու աւերումները և համարում այդ բոլորը արդիւնք Միջնադարեան տգիտութեանց ու զազանութեանց, միւս կողմից ինքը կրկնապատկում էր իր ուժը մի օր աւելի մեծ աւերումներ կատարելու… աւերումներ, որ մարդկային պատմութեան մէջ եզակի տեղ պէտք է բռնեն:

Աւստրիական կայսրութիւնը առիթ բռնելով գահաժառանգի սպանութիւնը, պատերազմ է հրատարակել Սերբիային և գերմանական կառավարութիւնը իրաւացի համարելով իր դաշնակցի այդ քայլը, խոհեմութիւն է համարում յետ և առաջարկ[illegible] որ ոչ մի կառավարութիւն ձեռ[illegible] խ չինի գործին, որպէս զի [illegible] հում հում ուտի Սերբիան.

Ռուսիան [illegible] չէր կարող անտարբեր մն[illegible] տալ, որ մի ուժեղ կառավ[illegible] որպիսին է Աւստրիան, [illegible] թագաւորական մի փոքրիկ [illegible] ժողովուրդ. [illegible] ում է խաղաղութիւն և [illegible] րում: Եւ ահա Գերմանիան, որ սրած մէջ տեղ է մտնում և [illegible] պատերազմ հրատարակում Ռուսիոյ դէմ, միաժամանակ յարձակւում գործում դէպի Ֆրանսիա: Նա մինչև իսկ առանց հպատակելու միջազգային օրէնքներին, յարձակւում է Ֆրանսիայի վրայ, առանց պատերազմ յայտարարելու և խախտում ամբողջ Եւրոպական աշխարհի խաղաղութիւնը:

Անկասկած, մենք դէմ ենք ամեն տեսակ պատերազմների և ջարդերի. սակայն դէմ ենք և նրան, որ Գերմանիոյ պէս իրեն ծայրագոյն քաղաքակիրթ համարող մի պետութիւն զէնքի ուժով ուզում է լռեցնել ազգութեան ձայնը, որպէս զի մի փոքրիկ անկախ պետութիւն կուլ գնայ և կորցնի իր ինքնութիւնը:

Ռուսաստանը, որ շարունակ պաշտպան է եղել թոյլերի և արեւելեան Քրիստոնեաների, իր դաշնակիցներ՝ մարդասէր Ֆրանսիայի և ազատասէր Անգլիայի հետ միասին պաշտպանում են թոյլին ու նրա իրաւունքները:

Ամենքի աչքերը այժմ յառած են դէպի այդ պետութիւնները և աղօթում են նրանց համար, այժմ մաղթում նրանց, որպէս զի շուտափոյթ դադարեն պատերազմները և [illegible] բոլոր այն շարիքների, որ համաշխարհային աղէտների պատճառ պիտի դառնան և ընդհանուր քաղաքակրթութեան առաջխաղացումը զգալիօրէն կասեցնեն:

Վ. Վասիլեան

ՎԵՐՋԻՆ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Ֆրանս-Գերմանական պատերազմը երեք օր է շարունակւում է Լիւքսենբուրգի գրաւութեան և Նանսիի մօտերը:

✦ Ռուսաստանը մի քանի կէտերից անցել է Գերմանիա:

✦ Անգլիական հարիւր հազար զօրք անցել է Բելգիա, Գերմանիա անցնելու:

✦ Գերմանական նաւերը փակուած են Կիլի և Կիւքսավենի կանալներում [illegible]

✦ Բրեմեն Գերմանական ազատ քաղաքը ռմբակոծւում է Անգլիական նաւերից:

✦ Իտալիան իրեն յայտարարել է չէզոք:

✦ Լոնդոնում պատերազմի առթիւ տեղի են ունենում համակրական ցոյցեր և միտինգներ: Ժողովուրդը խիստ ոգեւորուած է: Փողոցներում ամենուրեք տիրում է շարժում: Հասարակութիւնը ֆրանսիական դրօշակներով Մարսէլիեզ երգելով առաջ է ընթանում, կոչելով կեցցէ Ֆրանսիան, կեցցէ Անգլիան, կեցցէ Ռուսաստանը:

✦ Գերմանական կառավարութեան դիմումին, որ Իտալիան թողնի իր չէզոքութիւնը, Իտալիան պատասխանել է, որ ինքը վերջնականապէս հրաժարւում է պատերազմին մասնակցելու:

✦ Գերմանիան պատերազմական ծախսերի համար յատկացրել է 25,000,0000 ստերլինգ:

✦ Ֆրանս-Գերմանական պատերազմի դաշտավայրն է էփինալի շրջանը, որ սպասւում է մեծ ընդհարում:

✦ Փարիզում մեռել է յայտնի հայրենասէր „Temp" ի խմբագիր Լըբարը:

✦ Գերմանիայի և Ռուսաստանի ընդհարումները արեւելեան կողմից Կալիշում և Բէնցիայում են:

✦ Տաճկաստանը յայտարարել է մոբիլիզացիա:

✦ Ռուսական զօրաբանակը Գերմանիայի հիւսիսում վերցրել է Մեմլը և առաջանում է Կէնիգսբերգի ուղղութեամբ:

✦ Ֆլամբուրգում լսւում են թնդանօթի ձայներ, որի մօտ և սպասւում է ծովային ամենակատաղի ճակատամարտ:

✦ Աւստրիական կառավարութիւնը մինչև այսօր ոչ մի նուաճում չի արել Սերբիայում և յետ է նահանջել այնտեղերից, որ դիմել է պատերազմական ձեռնարկութիւններ անելու:

✦ Սերբիան և Չեռնոգորիան միացեալ ուժերով պատրաստւում են վերցնել Բոսնիան:

✦ Անգլիայում Ջօն Ջէլիսը նշանակուած է ծովային հրամանատար:

✦ Տաճկաստանը յայտարարել է, որ իր մոբիլիզացիան միայն զգուշութեան համար է:

✦ Բրիւսելի մէջ դրութիւնը լարուած է. բանակը շարժման մէջ է.

✦ Միացեալ Նահանգները, Շվէդիան և Դանիմարկը իրենց յայտարարել են չէզոք:

✦ Անգլիական պարլամենտը պատերազմի համար յատկացրեց 105 միլիոն ստերլինգ:

✦ Լիմէն Սէնտոսը նշանակուեց Անգլիոյ բանակի ընդհ. հրամանատար:

✦ Սերբիացիք յետ քշեցին Աւստրիացիներին մեծ կորուստներով 12 մղոն:

✦ Անգլիան Թիւրքիայի և Չիլիի համար պատրաստած 4 պատերազմական նաւերը վերցրեց իր համար:

ՊԱՐՍԿԱԿԱՆ ԷՋԵՐ

ԳՈՀԱՐՆԵՐ ՊԱՐՍԿԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ

Perles de la literature persane

ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ ՍԱԱԴԻԻՑ

Եար նա է,
Ով սիրուհու զրկանքներին դիմանայ.
Եար նա է,
Ով տերունու վիշտն ու ցաւը կիմանայ,
Թէ պատահի,
Որ սիրուհին եարի վզին սուր դնէ,
Լուռ, անբարբառ,
Սիրող եարը միշտ էլ մէջ կգանէ:
Լսել եմ, որ
Եարի դարդից, կշտամբանքից, զրկանքից
Ծառերն են
Թողել տուն, տեղ, իրենց գցել քարէքար.
Ես չեմ գնա.
Ես կմնամ, կդիմանամ ամէն տեսակ զրկանքի.
Միայն երթամ,
Երբ տան եարիս, առէն ընկեր սարէ սար:
Հովիկ լսեր,
Թէ հանդիպես, [illegible] եարի,
Բարև արա,
Տար դու նորան, աղօթքները իմ եարի.
Թող հաւատայ,
Որ չեմ առել վիշտ ու ցաւ [illegible] նքի.
Անգութ, սաստ,
Աւելի լաւ: Ոչ սերս ունիս ոչ հոգի:
Առա նորան,
Թող իմանայ, իմ յաւնեալ [illegible] դեգակ,
Որ մեռակ եմ,
Այն օրւանից, որ թողել է ինձ [illegible] նա:

Վ. Ֆերոս

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՄԻ ՆԱՄԱԿԻՑ

Բ. Նամակ

Արիեկ Ո...

[illegible] խօսել կամ գրել: Ոչ մի նոր քայլ... Աշխարհահռչակները նոյնից զորք չեն մտնում այն երկրները, որ տիրել են նրանք լռելեայն.

Հրճուիր... Հրճուիր քո [illegible] սահմաններին [illegible] յաղթանակներով. իսկ նա այդ գերի է, թող տանջուի... տանջուի, մինչև որ կարժանանայ [illegible]:

[illegible] չէ որ դու բնական չես...

Ով իմ Աֆրոդիտէ, Ձեր, աստուածներից պատգամն [illegible] և գթայ... Չէ որ հէնց առաջ ինչը պէտք է [illegible]

[illegible] թէ այժմ եմ ես այդ տանջանքներ... Ով կարող է երևակայել, որ [illegible] հոմերական նախնական ջերմ արտայայտութիւնները ոչ այլ ինչ են եթէ ոչ ակունք վշտի, ցաւի և տառապանքների:

Այո, ես հիւանդ եմ, ես տանջւում եմ և ինձ [illegible] ոչ մի կեղ.

Հիւանդութիւններից ազատուելու համար մարդիկ դիմում են դէպի հոգեկան... հետո վառանք [illegible] և ցաւի բոյնից, իսկ ես ոչ... Ես իմ բժշկութիւնը որոնում եմ միայն այնտեղ, որտեղից ստացել եմ իմ հիւանդութիւնը:

Երբ ինձ դիպաւ հրա խօսել, խընդրում [illegible] գիտես, որ իմ նկատում կանգնած է միմիայն քո հոգեկան արձանը: Զգոյշ, մի արա այնպէս, որ կործանես այդ արձանը և [illegible] յաւիտեան իմ կեանքը քո յուսով կենդանի:

[illegible] խօսիր [illegible], [illegible] հրեշտակ, չէ որ դու ինձ սիրում ես:

Քո [illegible]

Մարտ [illegible] 1914

[illegible]

ԿԵԱՆՔԸ ՏԱՃԿԱՀԱՅՔՈՒՄ

12/25 Յունիս Վան

ՆՄՈՒՇՆԵՐ ՎԱՍՊՈՒՐԱԿԱՆԻ ԿԵԱՆՔԷՆ

Իթթիհատի կառավարութիւնը ամեն ժամանակէ աւելի իր կուսակցական մենատիրութեան գագաթնակէտին հասած, խոլ թափով մը օրը օրին մղում կուտայ քրիստոնէից հալածանքին, իսկ հայկական նահանգներու մէջ հայերը բնաջնջելու իր յիմար քաղաքականութիւնը, ուժգին թափով մը կը ջանայ իրականացնել: Տասնեակ տարիներով Համիտի մշակած քաղաքական հալածանքի [illegible] Իթթիհատի տեղակէտով միակամանի և խիստ չափաւոր ըլլալով, անիկա սկսած է բազմակողմանի ազգութեամբ ընթացք առնել: Դեռ, ... բնաջնջելու իսլամական այդ են «սաւաքինի» ու մեծ գործին:

Այնքան երկար տարիներու ընթացքին ընդհանուր և մասնակի ջարդերու ճամբուն անկարող ըլլալով հասնել գիրենք իրենց նպատակին, այժմ առաւ վերջոյ բազմապատկած են նաև տնտեսական հալածանք և քաղաքական իրաւազուրկ ճնշումներ ու սեղմումներ, որոնք յաջողութեան մրցանակով և հետևողականութեան զաւթնով կրնան պատկառել շօշափելի փոփոխութիւն ժողովրդի ճակատը, նսեմացնելով Համիտի պալատային խորամանկութիւնը:

Քրիստոնէից հանդէպ տնտեսական բոյկոտի իրենց գործադրած ծրագրերը, գոնէ Վասպուրականի մէջ տակաւին չը պատկեց իրենց յոյսերը, շնորհիւ անոր որ հոս թիւրք արհեստաւորներ ու վաճառականներ չկան, [illegible] լաւ և [illegible] ութիւնը տակաւին չէ յուսահատած. այժմ կուսակալ Թահսին բէյի իւրայատուկ խելացութեան դուրս եկած ուրիշ ծրագիր մը կը հետապնդուի. Վանայ շուկան թիւրքական թաղերու մէջ փոխադրել կուզեն, որպէս զի հոն «շիրքէթի խայրիէն» նուազ մրցումի ենթարկուելով նորանոր ճիւղեր բանայ. իսկ նոր բացուելիք այդ շուկայի երկու ծայրերը, ի հարկէ քաղաքապետարանի դրամով, պիտի կապուին [illegible] գլխաւոր ճամբաներուն. գիւղացիներու երթևեկն ու առևտուրը նոր շուկայի մէջ կեդրոնացնելու յոյսով. իսկ թէ ինչ արդիւնք պիտի տայ այս նոր ձեռնարկը, այդ ապագան պիտի ցուցնէ:

Ոչ նուազ այժմէական է նաև հայ գիւղացիութեան դէմ հանուած անօրինակ հալածանքը, որ յուսահատեցնող ընթացք մ'ունի: Համիտի շրջանին քրդական բարբարոսութեանց երեսէն հին Անձևացեաց (Հօրոմոց) գաւառի հայութիւնը թողած իր տունը, տեղը, հողը, ոփ.. ցիր ու ցան հոս հոն գաղթեց մաս մը, իսկ ապաստանած են երբեմնի հայկական հոծ բնակչութեամբ չեն. Ապագէի մեծ դաշտի մէջ որջացած քիւրդ բէկերու քով, իբր ճորտ ծխելով քանի մը գիւղեր. Տարիներու ընթացքին, որոնց քրտինքով իրենց աւատապետներու համար միայն շէնցող ու դժխատող այդ խեղճ գիւղացիները, կառավարութեան թելադրանքով կորսնցուցին իրենց նոր հիմնած շէնքերը. Խաչանի և քով գտնուած այդ քանի մը գիւղ հայերու յանցանքն այն է որ հայ ըլլալով բնակած են սահմանագլխի վրայ. կառավարութիւնն սարսելով բէկերու վրայ կը պահանջէ դուրս քշել

գանոնք՝ ըսելով Ռուս-պարսկական և թիւրքաց սահմանագլխի վրայ հայոց բնակութիւնը ձեռնտու չէ Օսմ. պետական քաղաքականութեան: Համիդեան վայրագութիւններով արդէն կիսամեռ այդ խեղճերը այս օր, վաղը, դուրս պիտի հանուին, անտուն, անտեղ, տառապեալ, գլուխ բաց, [illegible] ու անսատաղ թէ ուր պիտի քշուին, այդ ոչ ոք գիտէ, բայց միայն ին Իթթիհատական թէօկրատիան:

Կառավարութեան այս ուղղութիւնը բացայայտ ըլլալով մէկ ալ, ինքնգինքնին յեղափոխական անուանող, բայց իրականապէս հոգի խողխող գոյութիւն առնող դաշնակցականները հաւատարիմ իրենց աւանդականութեան, քիրվայութիւնը նորոգելով Իթթիհատի հետ դէմ գնացին հայկական դատին ու տարաբեկան մէպուսական ընտրութիւններում. երկու ցինիկ հաշիւներէ պրծուած, առաջին անգամ 50 լիրաներ ամէն ռմբերը (?) արտահանելու ընկերներու համար, երկրորդ պատրիարքարանի ուղղութեան ու թեկնածուներու ընտրութեան հակառակելով անոր պրեսթիժը կոտրել, յաջս կառավարութեան և ինք զինքնին ուժեղ ներկայացնել:

Վասպուրականի Իթթիհատա-դաշնակցական մէպուսներու ընտրութեան խեղկատակութիւնը տակաւին չէ վերջացած. անցեալներ կատարուեցաւ Ալջեւատի և Քաղաքամիջի թիւրք և հայ միւնթէխիպսանիներու ընտրութիւնը. հայկական թաղերը բաժանուած էին 12 շրջաններու ընդամէն 5547 քուէատուներով: Ժողովուրդը իսկապէս շատաչող ատտակ մը տուաւ դաշն. և կառավարութեան արհամարհելով պարլամէնտը և բոյկոտ ընելով: Դաշն. «հերոսներ», զանազան գործերով և աշխատելու համար քաղաք եկողները քուէատուին քով կը քաշքշէին անոնցմէ քուէ առնելով իբրև [illegible] ցի ներկայացնելով, այսու հանդերձ 12 շրջաններու մէջ հաւաքուած քուէներու ընդհանուր գումարը 1145-էն չանցաւ որով քուէներու %-էն 16-ը մասնակցած եղան. ընդդիմութիւնը աւելորդ են. թիւերը իրենք արդէն [illegible] խօսին*) նոյնը կրկնուեցաւ և գիւղեր[ու մէջ]:

Այս տարուայ կրկնապատ [illegible] աւարքերու և սուինի պէս բու [illegible] թեան [illegible] տարբերու վրայ աւելցա[ւ] [illegible] բինակ հարկ մ'նալ փոխ վերաբերմ[ամբ] [illegible] կուած ծառերու տուրք գեղ և զգու[շացումով] [illegible] տիներով պարգարուած էլ հարուստ, [illegible] փոցցներու բոլորովին [illegible]նքը, որ նմա[նը] [illegible] քմահաճոյքին ձգուած են [illegible] տեղում չեն [illegible] ծառերը կը կորատուին [illegible]ներ և պարտ[էզ] [illegible]մար, որով ա[յս] փոխադրութին քաղաքագետ[ութեան] [illegible] Վայրագութեան չափանիշ եղող [illegible] կերպ տուրքի գանձումը գիւղերու մէջն ալ սկսելու համար, կառավարութեան շահերուն երդուեալ հաւատարմատար Քրիստ դաշնակցականներ յանձն առա եղան. ին. չէ որ գործիչ «հերոսներ» հայ և գործ կը պահանջեն... այ երևակայելու է թէ այս անունով ինչե՛ր պիտի կատարուին գիւղերու մէջ:

Քիւրտական շարժումներուն չը մասնակցող և Համիտի օրով հազարաւոր անմեղ հայերու արիւնով տոգուած Թաշկուրցի Հիւսէն բէկ ի վարձատրութիւն իր հաւատարմութեան շքանշան ստացաւ. ահա ինչպիսիներ կը քաջալերուին.

Կայծակի

*) Հնչակեաններ և Ռամկավարներ բոյկոտ ըրին:

ՆԱՄԱԿ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

The Armenian United Association of London

Յարգելի խմբագրութիւն «Միտք» շաբաթաթերթի

Պատիւ ունեցայ ստանալու Ձեր Մայիս 16 թուականով շնորհալի նամակը ի մասին մեր հրատարակած «Ararat» ամսաթերթին և յայտնում եմ շնորհակալութիւններս:

Մեզ համար մեծ քաջալերութիւն է որ «Միտք»-ի յարգելի խմբագրութիւնը յօժարակամ ստանձնում է գործակցել մեզ «Ararat»-ի ծաւալելու Պարսկաստանում և մենք ուրախութեամբ յանձնում ենք մեր ամսաթերթի գործակալութիւնը պ. Միհրան Պողոսեանին Պարսկաստանի և Կովկասի համար, և այսօր ուղարկեցինք նրան 25 օրինակ մեր «Ararat»-ից իբր նմուշ տարածելու Ատրպատականի Պարսկահայերի շրջանում: Ինչպէս յայտնի է «Ararat»-ի տարեկան բաժանորդագրութիւնն է միայն 6 Շիլինգ կամ 15 դրամ կանխիկ վճարելի: Մենք ոչ մի անձնական շահ կամ նիւթական օգուտ չունենք և չենք էլ սպասում մեր այս հրատարակութիւնից, այլ մեր զուտ միակ և իսկական նպատակն է օգնել, օժանդակել միութեանց և էլ արդէն հաստատել ենք 3 նախակրթարան Հայաստանում, Մշոյ գաւառի Հայեկայ-Թաղոթ և Մելքիշան գիւղերում:

Մեր ամսաթերթը արդէն մեծ ծաւալ է առել և գնում է աշխարհի ամեն կողմերը բնակող հայերին և օտարականներին, հետևաբար կարող է նաև վաճառականներին և գործի մարդկանց մեծ ծառայութիւն մատուցանել նրանց յայտարարութիւնները տպագրելով թերթի կողքերի վրայ:

—Մենք շատ ուրախ կլինէինք եթէ Ձեզ հնարաւոր լինէր մեզ տեղական լուրեր հաղորդել պարբերաբար Պարսկաստանի և Կովկասի մեջ հայրենակիցների դրութեան մասին. այդ տեղեկութիւնները պէտք է լինեն լուրջ քաղաքական, [illegible], [illegible], անհնար հասարակական [illegible] [illegible] բոլոր աշխատում ենք «Ararat»-ը դարձնել մեր ծայր և ընդհանուր [illegible] հայերի համար օգտակար և հետաքրքիր մի թերթ դարձնել ճոխ պարունակութեամբ և տեղական նկարներով և Ձեր աջակցութիւնը իւր մեջ գործունեայ որպէս Ատրպատական [illegible], [illegible] մի մեծ ամրապնդութիւն պիտի լինի մեզ համար Պարսկահայութեան հաղորդակցութեան մեծ և կարևոր գործին և Տեղեկութիւն մեր տալու և աջակցութիւն ընծայելու:

Ես ինքս էլ թէև Անգլիական Հայ, իմ կեանքը Բրիտանիայում և Հնդկաստանում անցկացրած, բայց իմ անձնական ընդհանուր ձգտումն ու համակրանքը դէպի Պարսկաստանն է ուղղուած, զորովհետև հայրս [illegible] Շիրազցի է:

Յայտնելով Ձեզ յարգելի պաշտօնակից, սրտագին շնորհակալութիւններս Ձեր աջակցութեան մասին մնում և [illegible] մեր նպատակին:

Մնում եմ շնորհակալ բարեկամ Ձեզ անկեղծօրէն G. M. Gregory

Նախագահ և խմբագիր Armenian United Association «Ararat»-ի, ի Լոնդոն

1914 թիւ. Յուլիս 6-ին Նիւ-Եորքում (Ամերիկա)

Յարգելի խմբագրութիւն «Միտքի»

Խնդրեմք հիւրընկալել Ձեր թերթի ս[ա]ռաջիկայ համարներից մէկում տեղ տալ.

Մենք, Ամերիկայում գտնուող պարսկահայերս, տեսնելով որ Ուրմիոյ շրջանում կան գիւղեր, որտեղ հայեր մայրենի լեզուն խօսել չգիտեն — թիւրքախօս են, և այդ փոփոխման մի սարսափ միանգամայն բացւում է, իսկ միւս սորին փակւում, այդ շրջանի ուսման գործը հաստատ հիմքերի վրայ դնելու համար 1913 թւին կազմել ենք «Ուրմիոյ Ուսումնասիրաց» ընկերութիւն, որը կարճ միջոցի մէջ [illegible] յառաջադիմած է — շնորհիւ վարչութեան անդամների անձնուիրութեան, որոնք ոչ մի ջանք չեն խնայում ընկերութեան բարգաւաճման համար. Ներկայ յունիս 28-ին (Ն. Տ.) Մորկէլ Փարքի մէջ, ընկերութիւնս տուեց դաշտայինի մի խնճոյք. Զուտ եկամուտ [illegible], մեր ակնկալածից աւելի [illegible] եղել էր [illegible] անյաւ քաղաքական սրտով, շնորհիւ ընկերութեանս վարչական [illegible] մի միջոց [illegible], հայրենասիրութեան բարեգործութեան համար. Ընծայից զուտ արդիւնք մնաց 52 դոլար 10 սենթ. Սրտանց Ձեր պատուական թերթի միջոցով կոչ ենք անում մեր բոլոր ճանաչած [illegible] կիցներին անդամակցելու մեր ընկերութեան, կենդանի գործը Ուրմիոյ շրջանում հաստատ հիմքերի վրայ դնելու համար:

Վարչութեան՝ Տէր Յովհաննէս [illegible]

[illegible] Ամերիկա[illegible] (Ամերիկա [illegible]) [illegible] Ամերիկայից [illegible] կէս [illegible] և հարուստները աչքերն ամուր փակել են, [illegible] Ուրմիոյ [illegible]

ՊԱՐՍԿԱՍՏԱՆ

ՄԱՅՐԱՔԱՂԱՔԻՑ ՍՏԱՑՈՒԱԾ ԼՈՒՐԵՐ

Ընտրութիւնների շուրջը

Դ. ոգմիում ընտրութիւնները տեղի են ունեցել և մէջլիսի համար անցած են ընտրուել 2 հոգի.

✦ Քրմանշահում ընտրութիւն տեղի չէ ունեցել, սպասում է Մոշաւերլ-Հ խանին, որ նախանցեալ ամիս գնաց:

✦ Լահիջանում ընտրութեան մասին թիւրիմացութիւն է եղել. անջուման նուզարի նախագահը հեռացրել է միլլաքարոք բացատրելով թիւրիմացութիւնը, որը կայանում է քուէների խառն և անկանոն [illegible]. սպասում է Տէր [illegible] պահանջի:

✦ Երիվանից ընտրութեանց մասին 150 հոգու ստորագրութեամբ գանգատներ են եղել մայրաքաղաք:

✦ Երբ խորհրդարանական ընտ[րութիւնների] [illegible] են փակւում են քուէներ բաժանել. Մաշադի [illegible] Մոսուշի նիզամի հրամանատարը տարով գնում է և իր տանը նստում, այն [illegible] որ իրեն պէտք է մէջլիսի անդամ ընտրեն, այդ մասին հարկ եղած հրահանգներ [illegible] արուել էր [illegible] բացւում և քուէների ընթերցման միջոցում, է հանկարծ [illegible] ձեռք առած միջոցների, [illegible] քուէ է կարդացւում [illegible] անունը. այս տեսնելով վերջին [illegible] գնում և բացւում է իր [illegible] ամբողջ վրայ և ոչ [illegible] փախչում են [illegible] ձեռքը: Մի մանրամասնութիւն, ինչ է անում հանգամանքներ [illegible], [illegible] է [illegible] և ոչ [illegible] մասին. շատ և շատ ցաւալի է այդ երևակութիւնը:

[illegible] մի կտոր կարմիր ու մնի մի թուղթ ու [illegible] չէ հարցնում թէ ինչու հրամարւեցիր և ինչու [illegible]... մինչդեռ համաձայն կանոնադրութեան ամեն մէկ բէյլու նամզէդների պատրաստականութիւնն է ընտրութեանց կանոնադրության հակեւ:

✦ Թագաւորութեան մասին Նամզեթի վարչութեան կողմից Նասրիէ, Լալազար, Իստամբոլի և Տաշաւրադ խիաբաններում գտնուած անձեր տեղերին և փորձանքներին հրամայուած է, որ Նորին Կայսերական Մեծութիւն Սուլթան Ահմադ Շահի անցած ժամանակ ոչ ոք կարում կամ փողոցի վրայ կանգնած սենեակներում չմնան, այլ ներսում կամ խանութներում:

✦ Թագաւորութեան կամքերին կողմից հետևեալ ծրագիրն էր կազմուած և ներկայացրուած Նորին Մեծութիւն գահակալութեան խնամակալին, որ Շաբան 26-ին Ն. Կ. Մեծութիւնը քաղաք պէտք է ժամանէ շրջապատուած յատուկ կազմուած զօրախմբով, մի այլ զօրախումբ 300 հոգուց բաղկացած թագաւորական գործողութեան ընդառաջ գալով պէտք է միանայ այդ սփիւռքին: 27-ին Նորին Կայսերական Մեծութիւնը Նասրիէ, Լալազարի Տաւրադ խիաբաններից անցնելով մէջլիսի շէնքում մէջ պէտք է երդման ծէսը կատարէ և նոյն օրը երեկոյեան Մուզէի սենեակում թագը պէտք է ընդունէ. իսկ 28-ին պաշտօնական ծագմը տեղի պէտք է ունենայ. քաղաքային անդամներից ամեն մինը թագաւորական դրօշակը ձեռքին կանգնի յետևից պէտք է գնայ:

✦ Թագադրութեան մասին Լալազարի խիաբանում երեք օր ժողովրդի համար ձրի ընծայութիւն էր դրուած:

✦ Վերջին օրերը Մինիստրութեան մէջ արտակարգ և յաճախ ժողովներ են տեղի ունենում մի քանի կարևոր հարցերի մասին:

✦ Համադանում, Քիրմանշահում, Սամնանում, Դամղանում և Բարֆրուշում ընտրութիւնները տեղի են ունեցել.

✦ Թեհրանի դատարանի կողմից հրա[illegible] կական անձնի ամէն նոյնքան հաշուէր է լինել, որ միայն ներքին գործոց նախարարի մօտ գնան հայերի կողմից ընտրուելիք անդամի մասին խորհրդակցելու:

Նորին Կայսերական Մեծութիւն Սուլթան Ահմադ Շահի թագադրութեան մասին հետևեալ նուէրներն են ստացել 1) Նորին Կայսերական Մեծութիւն Ռուսաց Կայսրից 1 service թէյի արծաթէ բաժակներ և մի սերվիս ակեջրած բաժակ 3 հոգու [illegible] արժէքով. 2) Աւստրիական կայսր կողմից 2 հատ ձիագոն. 3) Տաճկաց Սուլթանից ոսկեղէն սուսերի շքանշան. 4) Անգլիական թագաւորից մի զոյգ ոսկէ ծաղկաման, որ յատկապէս Տաճի անուամբ է շինել տուած:

Թագադրութեան օրը, բացի դիպլոմատիկական մարմնից, մինիստրներից, մօլլաներից, Մէջլիսի անդամներից և այլն. կարգադրուած է որ իւրաքանչիւր դպրոցից 15-ական աշակերտներ ներկայ գտնուեն:

✦ Սարդար Զանկի հրամանատարութեան տակ գտնուած բախտիարները, որ գնացել և Բէհրըհանում Քալանթարին և իւրայիններին շրջապատել են, լուրերի համաձայն շուտով կձերբակալեն նրան:

✦ Համաձայն լուրերի ըստ ճիշդի դրութիւնը Նիզամ-Սալթանի տեղ Համեդանից յետոյ բաւականաչափ բարւոքուել է. բացի ժանդարմերիայից մօտ երեք հազար զօրք կայ. Ժողովուրդը Նիզամ-Սալթանեյի ձեռք առած միջոցներից խիստ գոհ է:

✦ Թագադրութեան մասին Մայրաքաղաքում բոլոր կառավարական վարչութիւնները 8 օրով փակուել են:

Շաբան 27-ին վերոյիշեալ ծրագրով փառաւոր կերպով կատարւեց թագա[դրութիւն]ը. [illegible] օր երեք գիշեր մեծ ցնծութեան մէջ էր. ամեն մի խիաբանից Ն. Կայսերութեան կառքը անցնելիս ժողովուրդը մեծ ովացիաներ էր անում և շարունակ հա[illegible]

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

ՀԱՅՐԵՆԻ ԿՈՂՄԵՐԻՑ

Վերջերս Հայաստանի "Պարսկաստանի" ամենահին քաղաքներից մէկն Ատրպատականի մայրաքաղաքը, վերջացած Պարսկաստանի պատմական քաղաքներից մէկն է, և այնտեղ է գտնւում Սեմէս Տաղջիկայի գաւառական [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] ի բաց [illegible] ձեռք ու ոտք [illegible] է իրան [illegible] և ծարայ[illegible] [illegible]

[illegible] պատմական պատմութիւնը ա[illegible] կառավարական [illegible] մեր Հրաշագործ [illegible]

[illegible] գահի ... [illegible] կարելի [illegible] ազգային կեանքեր:

[illegible]

(Շարունակելի)

ներով ազդակում 'կեցցէ Սուլթան Ահմադ Շահը,': Ամեն տեղից շնորհաւորական հեռագիրներ է ստացուած նոյնպէս և նուէրներ. Սարդար Արփէն և Սիստանի Նահանգապետ Շաքաթ-էլ-Մուլքը հազարական ոսկի նուէր են ուղարկել: Խոյլաստնի նահանգապետ Թագաւորազն Նայիբ-Դովլից ստացուած է մի փիրուզէ ջիգգա:

Ալէքսան խան Թումեանցը պ. Յովսէփ Միրզայեանը և պ. Աբգարը Հնդկաստանի յայտնի հայերից մէկի հետ ներկայացել են Սահար-Դրանիում Նորին Կայսերական Մեծութեան և մատուցել են Հնդկաստանի Բիրմի և Ջավայի հայերի կողմից մի նուէր: Նորին Մեծութիւնը յատուկ շնորհակալութիւն յայտնելով ասել է. «Հնդկաստանի, Բիրմի և Ջավայի հայերի խորտէ արտայայտած շնորհաւորութիւնները, որ դուք արտայայտեցիք, մեզ մեծ ուրախութիւն պատճառեց. հայ ազգը միշտ ճշմարիտ և անկեղծ հպատակներ համարելով, նրանց հայրենասիրութեան կասկած չունինք: Ներկայումս, որ ամբողջ գործերը մեր ձեռքն ենք առել, աստուածել և ջանքեր պիտի գործ դնենք հայերի դրութիւնը բարել և բարւոքելու. որ հանգիստ իր ստանքով զբաղուեն և հայրենիքին [illegible]: Դուք կարող էք Հնդկաստանի, Բիրմի և Ջավայի հայերին իմ սէրս արտայայտել, նոյնպէս բարեներս առաջնորդին»:

Թէհրան Յասովն

ԼՈՒՐԵՐ

ԹԱՒՐԻԶ

Լուրեր են պտտում, որ շուտով 30000 [illegible] տաճկական սահմանները անցնելու համար:

◆ Աւստրիայի դէմ պատերազմ է հրատարակել նաև Ռումանիան, որը անցել է Ռուսական դաշնակից պետութիւնների շարքը:

◆ Հեռագիրները հաղորդում են, որ Աւստրիական Ֆրանց Յովսէփ կայսրը վախճանուել է:

◆ Ամսոյս 22-ին, Նորին Մեծութիւն մայր Մարիա Ֆէոդորովնայի անուանակոչութեան տարեդարձի առթիւ բանակում կատարուեց մաղթանք:

◆ Նոյն օրը մաղթանքից յետոյ, Ռուսական, Անգլիական և Ֆրանսիական հիւպատոսարանների առաջ տեղի ունեցան համակրական ցոյցեր մասնակցութեամբ Թաւրիզի հայ ազգաբնակութեան:

Առաջուց գնում էր Ռուսաց մուզիկան, զօրքը և ապա կավալերիան: Երբ դուրս գալով բանակից դիմեց դէպի Ռուսաց հիւպատոսարան, այնտեղից բաղարով դէպի Հայոց թաղը, ուր հայերը իրենց մանուկ դրօշակակիրներով ընդառաջեցին զօրքին ուռաներով և կեցցէներով: Ապա անցան դէպի անգլիական հիւպատոսարան, ուր մուզիկան նուագեց անգլիական հիմնը, որից յետոյ լսուեցին՝ կեցցէ Անգլիան, կեցցէ հաւատարիմ դաշնակցութիւնը և այլն բացականչութիւններ և ուռաներ:

Կարճժամեայ պաշտօնական ընդունելութիւնից յետոյ, երբ շարժուեց դէպի Ֆրանսիական հիւպատոսարան. ճանապարհի ամբողջ ընթացքում նուագում էր մուզիկան և օդը թնդում կեցցէներով:

Երբ հասաւ Ֆրանսիացոց հիւպատոսարան: Այնտեղ էին եկել նաև Ռուսաց գեներալ հիւպատոսը և պարսից կառավարութեան բազմաթիւ ներկայացուցիչներ: Զինուորական խումբը նուագեց Մարսէյլեզը: Տեսարանը խիստ յուզիչ էր, արտասուում էին Ֆրանսիական հիւպատոս պ. Նիկոլան և ուրիշները. երկու հիւպատոսները իրար համբուրելուց յետոյ դուրս եկան փողոց, ուր սպասում էր նրանց զօրքը. ուռաներով և կեցցէներով ողջունեցին երկու կոնսուլներին, որից յետոյ մի խումբ հայեր Ֆրանսիացոց կոնսուլին ուսերին առած տարան դէպի բակը: Նոյնպիսի օվացիաներ արին և պ. Գեներալ հիւպատոսին:

Vive la France, կեցցէ Ռուսաստանը, կեցցէ Անգլիան, լսւում էր ամեն կողմից: Ոգևորութիւնը կատարեալ էր և ընդհանուր: Մի կողմից նուագում էին մուզիկան, միւս կողմից երգում էին „Մեր հայրենիք“ հայկական հիմնը, «Allons-enfant» և այլ երգերով թնդացնում օդը:

Կարճժամեայ ընդունելութիւնից յետոյ զօրքը շարժուեց դէպի բանակ, իսկ հայերը Գեներալ հիւպատոսի հետ միասին երգելով դիմեցին նորից Անգլիական հիւպատոսարան, որտեղից և Գեներալ կոնսուլին ճանապարհ դնելուց յետոյ՝ ժողովուրդը ցրուեց:

Աւստրո-Սերբիական պատերազմի լուրը կայծակի արագութեամբ 17-ի գիշերը տարածուեց ամբողջ քաղաքում, որը խիստ ազդեց շուկայի վրայ. ռուբլին զգալի չափով իջաւ. շաքարի և նաւթի արժէքները խիստ բարձրացան:

◆ Ռուսաստանից և Ջուլֆայից առևտրական աները հաղորդում են՝ որ ապրանքատար գնացքները այլևս ապրանք չեն ընդունում:

◆ Շատ վաճառականներ դադարեցրին [illegible] ծառայում:

◆ Ռուսաց Գեներալ կոնսուլի հրաւիրական յայտարարութեամբ, բոլոր ռուսահպատակ պահեստի զինուորները պէտք է պատրաստ գտնուեն, ըստ առաջին պահանջման քաղաքից մեկնելու:

◆ Նմանաման յայտարարութիւն եղել է Գերմանական հիւպատոսարանի կողմից:

◆ Ռուս-Աւստրիական պատերազմի լուրը տարածուեց 18-ին:

◆ 20-ի գիշերը հեռագիրը յայտարարեց Ռուս-Գերմանական պատերազմը:

◆ 21-ի գիշերը մեկնեց պահեստի զինուորների և կամաւորների մի խումբ՝ բազմաթիւ ճանապարհ դնողների ուղեկցութեամբ, որոնց բարի երթ էին մաղթում երգելով և ուռաներով:

◆ 21-ին մի մասնաւոր հեռագիր յայտարարում էր Ռուս-Գերմանական և Ֆրանկո-Պրուսական պատերազմի միաժամանակ սկսուելը:

◆ Հեռագրական հաղորդակցութիւնները դէպի Գերմանիա և Աւստրիա դադարել են:

◆ Ըստ մեզ հասած լուրերի, ոգևորութիւնը կատարեալ է Ռուսաստանում. Ամենուրեք կատարւում են համակրական ցոյցեր Ֆրանսիական Անգլիական դեսպանատների և հիւպատոսարանների առաջ: Կեցցէ՛ Ռուսաստանը, կեցցէ՛ Ֆրանսիան, կեցցէ՛ Անգլիան, լսւում է ամեն կողմից. զինուորականներին օվացիաներ են անում:

◆ 22-ի ժամը 1/2-ից Անգլիան պատերազմ է յայտարարել ընդդէմ Գերմանիոյ:

◆ Ըստ լուրերի Անգլիան և դաշնակիցները յայտնել են Տաճկաստանին, որ իրեն չեզոք չպահելու դէպքում, վտանգ է սպառնում նրա գոյութեան:

◆ Լսւում է որ Մաքուի Սարդար խանը թողել է իր բնակավայրը և փախել Տաճկաստան:

◆ Լուր է պտտում, որ տաճիկները արդէն սկսել են պատրաստութիւններ անել պարսկական սահմաններում և որ այդ կողմերը ապստամբներին զսպելու համար ուղարկուած են ռուսական զօրքեր:

◆ „Մշակ“ լրագրի մուտքը Տաճկաստան պաշտօնապէս արգիլուել է:

ԱՏՐՊԱՏԱԿԱՆ

Սուլդուզի և Ուրմիայի հիւպատոսները շարունակ իրար հետ յարաբերութիւն պահպանելու համար հիմք են դրել մասնաւոր պոստի, որը շաբաթական երկու անգամ Սուլդուզի վրայով գնում գալիս է:

◆ Թէպէտ ռուսների երթևեկութիւնը այստեղ ունեցել է իր մեծ ազդեցութիւնը, սակայն էլի երբեմն պատահում են անկարգութիւններ: Մայիսի 7-ին Սուլդուզի Նիգասի-Գեոգարի Ջրերը Մամաքար կոչուած գիւղի մօտակայքում [illegible] դուրս բերել մի երիտասարդ թիւրքի դիակ, որի ձեռքերի յետև կապած դրութիւնը ապացուցանում է, որ դա եղել է մի չարագործի արարք, որը մինչև օրս դեռ անյայտ է: Սրանից մօտ ամիս առաջ Զուլբար կոչուած գիւղի ուղղութեամբ սպանուել է նաև մի թուրք երիտասարդ գիւղացի երեք քրդերի ձեռքով, որոնք գաղտնաբար գիւղը յօշոտելուց յետոյ փախել են երիտասարդի [illegible] փամփուշտներով հանդերձ ու անյայտանում: Զգալով այդ խնդիրը հասաւ նոյն իսկ Ուրմիայի գաւառապետ Ահմադը և վերջինս գործ դրեց միջոցներ գտնելու չարագործներին, սակայն ի զուր չգտնուեցին աւազակները:

◆ Թէ որպէս կարգապահութեամբ կամ ինչ պատճառով, այսպէս միշտ որոշել չի լինում, ինչպէս գիւղաքաղաքի Ղարափափախներին, որոնք պարտաւոր են կառավարութեան տալ 400 ձիաւոր, մի քանի օրուայ ընթացքում կանչ[illegible] բոլորին Նաղադէյ գիւղաքաղաքը, [illegible] զէնքեր [illegible] և որոշ կարգադրութիւններ անելուց յետոյ արձակեցին՝ հրամայելով վերադարձած բոլորին իսկոյն հաւաքուել և զգուշ[illegible]:

◆ Լսում են, թէև [illegible] հարուստ կառավարութիւնը գնել [illegible], որ նամ կից գտնուող փոքրիկ. բայց [illegible] տեղում չեն [illegible] Դաշտապել գաւառ[illegible]ներ և պարտկացած է 16-17 գիւղեր[illegible] մալականներ գաղթեցնելու [illegible] կեցնելու նպատակով: Թէ որքան ճիշտ է այդ լուրը, շուտով կպարզուի:

ՊՕՍՏ-ԱՐԿՂ

Թաւրիզ.—Օրիորդ Թամար Տէր Յովհաննիսեանին.— Քաղաքական այսպիսի պայմաններում թերթի սուղ էջերը աւելորդ ենք համարում պարապեցնել անհատական բնոյթ կրող նամակներով: Խորհուրդ կտայինք Ձեզ բողոքներին արհամարհել և ուշինչ չպատասխանել:

Պրն. Յիւմշուդ Դաւթարեանին.—Նարգամ վերևինը:

Յանֆաուին.—Ձեր բանաստեղծութիւնը իր հերթին կտպուի:

Մարինէին.—Ձերը նոյնպէս:

Խմբագիր-Հրատարակիչ՝

Ալ. Տէր-Վարդանեան

ՎԵՐՋԻՆ ՊԱՀՈՒՆ

Գերմանացիք չկարողանալով անցնել Բելգիական կառուցուած կամուրջներից խուժեցին Հոլանդիա Թիլդուրգ:

◆ 100,000 գերմանացիներ արշաւում են Լիէժի վրայ:

◆ Գերմանները Բարցեմինից յետ նահանջեցին, այրելով ճանապարհին հանդիպած գիւղերը:

◆ Գերմանացիք ռմբակոծում են Լիէժը և Նամուրը:

◆ Գերմանական „Գրէյսէր Սկամանդր“ ջրասոյզ է եղել Ֆրանսիացիներից:

◆ Բելգիան յետ է մղել գերմանացիներին Լիէժի մօտ. Բէլգիայի կորուստը մեծ է:

◆ Գերմանական Գեօբէն և Բրեսլաւ դրէտնօտները [illegible] ձերբակալել են Ֆրանսացիներից:

17 Ալզասցիներ սպանուեցին, Ֆրանսիա անցնելիս:

◆ Բազմաթիւ վաճառականներ ձերբակալուած են Ֆրանսիայ և Անգլիայի կողմից

◆ Սերբիացիք յաջող կերպով գրաւում են Աւստրիային:

◆ Վիշը և Ագենթան բոցերի մէջ են:

◆ 19 գերմանական նաւեր գտնւում են Մեմելի և Լիբաւայի մօտ:

◆ Պրակը շարունակում է Բելգիայի սահմանում:

◆ Կանադան պատրաստակամութիւն է յայտնել օգնելու հայրենիքին:

◆ Եգիպտոսի Վէնդր-Վէրդը միացել է Բելգիային և նախարար անդամ է եղել:

◆ Գերմանական բանակը առաջացաւ Մոռեսնեթ և Ռոպէն: Թնդանօթները ձայներ են լսում Լիմբերգում:

Требуйте и курите папиросы только

Т. Д „Бр. Сейлановыхъ“

Египетскія, Урись, Прима, Паросъ, Орелъ и Марсъ.

продаются во всѣхъ магазинахъ

Ատրպատականի Հայոց Թեմական Տպարան